

ΓΕΩΡΓΙΚΕΣ ΠΡΟΕΙΔΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

ΤΕΧΝΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
Δ/ΝΣΗ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ & ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΦΥΤΩΝ
ΠΟΙΟΤΙΚΟΥ & ΦΥΤΟΪΓΕΙΟΝΟΜΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

Ταχ. Δ/ση: Καστοριάς 32Α, 71307 Ηράκλειο
Τηλ: 2810.224948, Fax: 2810.225616
Email: pkpfiraklio@minagric.gr

Τα δελτία αναρτώνται στην ιστοσελίδα του υπουργείου
www.minagric.gr και αποστέλλονται μέσω e-mail σε κάθε
ενδιαφερόμενο με αίτημα στο agrodeltiokriti@gmail.com

Εφαρμόζετε πιστά τις οδηγίες χρήσης των φαρμάκων.
Έτσι προστατεύετε εσείς, ο καταναλωτής και το περιβάλλον.

ΦΥΤΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΣΤΗΝ ΕΛΙΑ

Πληροφορίες: MSc Μαρία Ζ. Ροδιτάκη

Παρατηρήσεις υπαίθρου: Μ. Ροδιτάκη, Δρ Αν. Παπαδάκη

№ 2

Βλαστικά στάδια ποικιλίας Κορωνέϊκη (ψιλολιά): Πρωιμότητα και ανομοιομορφία χαρακτηρίζουν το ξεκίνημα της νέας βλάστησης. **Παραλιακές** και **πρώιμες** περιοχές καλλιέργειας βρίσκονται στα βλαστικά στάδια της έκπτυξης των πρώτων φύλλων, του σχηματισμού ανθοταξιών και στο φούσκωμα των ανθιδίων (**βλαστικά στάδια C, D**). Στις περιοχές **μέσης πρωιμότητας** διαμορφώνονται οι ανθοταξίες (**βλαστικό στάδιο C**) ενώ στις ψυχρότερες **όψιμες** περιοχές οι οφθαλμοί ανοίγουν και σταδιακά ξεκινούν να σχηματίζονται οι ανθοταξίες (**βλαστικά στάδια B και C**).

Βλαστικά στάδια: Άνοιγμα οφθαλμών (B), Σχηματισμός ανθοταξιών (C), Φούσκωμα των ανθοταξιών (D).

Καλόκορη: Νύμφη αριστερά, ενήλικο δεξιά.

Κυκλοκόνιο: Κηλίδες στα φύλλα "μάτια παγωνιού".

Κερκόσπορα: Σκούρος μεταχρωματισμός μόνο στην κάτω επιφάνεια παλιών φύλλων.

ΚΥΚΛΟΚΟΝΙΟ:*(Spilocaea oleaginea)*

Μυκητολογική ασθένεια που ενδημεί σε περιοχές με αυξημένη υγρασία. Προσβάλλονται κυρίως τα φύλλα την άνοιξη και νωρίς το καλοκαίρι, τα δέντρα εξασθενούν κατά την περίοδο αυτή από πρόωρη αποφύλλωση των κλαδιών που βρίσκονται χαμηλά. Οι χρόνιες προσβολές προκαλούν μειωμένη παραγωγή που εξελίσσεται σε ακαρπία.

Συμπτώματα:

Χαρακτηριστικές κυκλικές καστανές κηλίδες σχηματίζονται στην πάνω επιφάνεια των φύλλων, γνωστές ως “μάτια παγωνιού”. Οι μολύνσεις της άνοιξης προέρχονται από τα προσβεβλημένα φύλλα και διασπείρονται στα νεαρά φύλλα με βροχερό ή υγρό καιρό και σχετικά χαμηλές θερμοκρασίες.

Διαπιστώσεις:

- Ευπαθείς ποικιλίες: Θρουμπολιά, Τσουνάτη, Αμφισσας, Καλαμών.
Η Κορωνέικη (ψιλολιά) παρουσιάζει σχετική αντοχή στην ασθένεια.
- Οι ήπιοι χειμώνες ευνοούν την ασθένεια επειδή η δραστηριότητα του μύκητα αναστέλλεται ελάχιστα.

Οδηγίες:

Καλλιεργητικοί χειρισμοί για την αντιμετώπιση της ασθένειας:

- ✓ Επιλογή ανθεκτικών ποικιλιών στην εγκατάσταση νέων ελαιώνων σε περιοχές πεδινές, υγρές και απάνεμες.
- ✓ Κατάλληλο κλάδεμα βελτιώνει τις συνθήκες αερισμού των δέντρων και περιορίζει τη συγκέντρωση υγρασίας.
- ✓ Ισορροπημένες αρδεύσεις και λιπάνσεις.
- ✓ Μία ανοιξιάτικη επέμβαση προστατεύει τη νέα βλάστηση όταν έχει μήκος 2-5 εκ., δηλ. να έχουν διαμορφωθεί 2-3 ζεύγη νέων φύλλων, ανεπτυγμένων, μήκους 2 εκ. καθένα. Συστήνεται ψεκασμός με χαλκούχα ή άλλα εγκεκριμένα μυκητοκτόνα όταν η νέα βλάστηση φτάσει στο συγκεκριμένο βλαστικό στάδιο σε κάθε ζώνη προωμότητας. Οι καιρικές συνθήκες των ημερών αυτών βοηθούν στην ανάπτυξη νέων μολύνσεων. Ελαιώνες ευαίσθητων ποικιλιών που βρίσκονται σε περιοχές υγρές έχουν μεγαλύτερη ανάγκη προστασίας.

Επισήμανση:

Οι επεμβάσεις με χαλκό επιτρέπονται μέχρι το κρόκισμα των ανθοταξιών, δηλ. λίγο πριν την άνθιση.

ΚΕΡΚΟΣΠΟΡΑ:*(Pseudocercospora cladosporioides)*

Πολύ διαδεδομένη μυκητολογική ασθένεια που επίσης προκαλεί πρόωρη φυλλόπτωση στην ελιά. Χαρακτηριστικό σύμπτωμα είναι η εμφάνιση σκούρου βελούδινου μεταχρωματισμού μόνο στην κάτω επιφάνεια παλαιών φύλλων. Στην πάνω επιφάνεια των φύλλων σχηματίζονται ακανόνιστες χλωρωτικές ή κίτρινες κηλίδες, διαδοχικά ξηράσεις που καταλήγουν σε πρόωρη φυλλόπτωση. Προσβάλλονται οι πράσινοι και οι ώριμοι καρποί (σήψη, καρπόπτωση). Τα περισσότερα συμπτώματα γίνονται αντιληπτά προς το τέλος της άνοιξης, αλλά τότε είναι αργά για να ελεγχθεί η ασθένεια.

Συμπτώματα:**Διαπιστώσεις:**

Σε ελαιώνες περιοχών με συνθήκες υψηλής υγρασίας, αρδευόμενους, με πυκνή βλάστηση παρατηρούνται συχνότερα προσβολές. Ο βροχερός καιρός ευνοεί και διασπείρει την κερκόσπορα.

Οδηγίες:

- ✓ Αραιή φύτευση και κατάλληλο κλάδεμα περιορίζουν την ασθένεια.
- ✓ Είναι σημαντικό να προληφθεί η ανοιξιάτικη διασπορά του μύκητα στα νέα φύλλα. Συστήνεται προστασία της νέας βλάστησης όταν έχει αποκτήσει μήκος 2-5 εκ. με προληπτικό ψεκασμό χαλκούχων και άλλων εγκεκριμένων μυκητοκτόνων που έχουν δράση και κατά του κυκλοκόνιου. Οι προσβεβλημένοι ελαιώνες προτείνεται να καλυφθούν με υψηλή πίεση ώστε να έχουν πλήρη κάλυψη και από τις δύο επιφάνειες τα φύλλα στο εσωτερικό του δέντρου.

<p>ΚΑΛΟΚΟΡΗ: (<i>Calocoris trivialis</i>)</p> <p>Διαπιστώσεις:</p> <p>Οδηγίες:</p> <p>Επισήμανση:</p>	<p>Πολυφάγο έντομο (<i>βρωμούσα</i>) με δευτερεύοντα ξενιστή την ελιά. Κατά τόπους, περιστασιακά προσβάλλει την ελιά αποκόπτοντας μυζητικά μέρη ή ολόκληρη την ανθοταξία. <u>Κρίσιμη περίοδος προσβολών είναι από το σχηματισμό των ανθοταξιών μέχρι το κρόκισμα, λίγο πριν την άνθιση.</u></p> <p>Νύμφες και ενήλικα έχουν έντονο ανοικτοπράσινο χρώμα, ζουν και τρέφονται στα ζιζάνια που βρίσκονται στον ελαιώνα (<i>περδικούλι, τσουκνίδα, μολόχα, ζοχός, βρούβα, διανόχορτο</i>).</p> <p>✓ <u>Διατηρείτε την αυτοφυή βλάστηση των ελαιώνων μέχρι την άνθιση. Αφήνετε ακαλλιέργητες ζώνες περιφερειακά και μέσα στον ελαιώνα.</u> Όσο καθυστερεί η μετακίνηση του εντόμου για αναζήτηση τροφής προς τις ανθοταξίες της ελιάς, τόσο περιορίζονται πιθανές προσβολές.</p> <p>✓ <u>Έλεγχος πυκνότητας του εντόμου πάνω στο ελαιόδεντρο:</u> Με την εμφάνιση των ανθοταξιών εξετάζετε τακτικά τα ανθοφόρα κλαδιά με ελαφρύ τίναγμα πάνω σε μια λευκή επιφάνεια. Το έντομο κινείται ζωηρά και διακρίνεται από το έντονο ανοικτοπράσινο χρώμα.</p> <p>✓ Η χημική αντιμετώπιση εξαρτάται από την <u>πυκνότητα πληθυσμού του εντόμου πάνω στα ελαιόδεντρα, το μέγεθος της ανθοφορίας και το είδος της αυτοφυούς βλάστησης που βρίσκεται στον ελαιώνα.</u> <u>Συστήνεται επέμβαση με εγκεκριμένα σκευάσματα μόνο όταν η ανθοφορία είναι περιορισμένη και μετά από έλεγχο βρεθούν 6 - 7 έντομα ανά κλαδί μήκους 50-60εκ.</u> Προληπτικοί και εκτεταμένοι ψεκασμοί πρέπει να αποφεύγονται αυτή την περίοδο γιατί καταστρέφουν τα ωφέλιμα έντομα (<i>μέλισσες και επικονιαστές</i>).</p> <p><u>Οι προσβολές μπορεί να ενταθούν από πρόωμη ζιζανιοκτονία, περίοδο έντονης ξηρασίας και κυριαρχία της οξαλίδας που δεν είναι ξενιστής.</u></p>
<p>ΠΥΡΗΝΟΤΡΗΤΗΣ: (<i>Prays oleae</i>)</p> <p>Οδηγίες:</p>	<p>Οι προνύμφες της γενιάς που διαχειμάσε στα φύλλα (<i>φυλλόβια γενιά</i>) συμπληρώνουν την ανάπτυξή τους τρεφόμενες από τη νεαρή τρυφερή βλάστηση και τις ανθοταξίες.</p> <p><u>Οι προσβολές αυτής της περιόδου δεν δικαιολογούν καμία επέμβαση.</u></p>

▪ Χρησιμοποιείτε σκευάσματα φυτοπροστασίας με έγκριση στην καλλιέργεια της ελιάς. Στην ιστοσελίδα του ΥΠΑΑΤ <https://1click.minagric.gr/oneClickUI/frmFytoPro.zul> στις επιλογές: **ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΦΥΤΟΠΡΟΣΤΑΤΕΥΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΤΑ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ & ΕΝΤΟΜΟ (Εχθρό)** ή **ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΦΥΤΟΠΡΟΣΤΑΤΕΥΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΤΑ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ & ΑΣΘΕΝΕΙΑ** επιλέγοντας την καλλιέργεια της ελιάς ενημερώνετε για τα **εγκεκριμένα εντομοκτόνα και μυκητοκτόνα** σύμφωνα με τις τελευταίες τροποποιήσεις των εγκρίσεων.

▪ Διαβάζετε προσεκτικά και εφαρμόζετε τις οδηγίες στις ετικέτες των σκευασμάτων για να αποφύγετε τους κινδύνους για την ανθρώπινη υγεία και το περιβάλλον.

▪ Οι επεμβάσεις με χαλκούχα μυκητοκτόνα συνιστούν προληπτική αντιμετώπιση και έχουν δράση προστατευτική. Αποφεύγετε αυστηρά τις επεμβάσεις με χαλκούς κατά την άνθιση.

▪ Ενημερώνετε από τα δελτία καιρού για να αποφύγετε τους ψεκασμούς όταν οι καιρικές συνθήκες δεν είναι κατάλληλες, π.χ. δυνατός άνεμος ή βροχή.

Ηράκλειο 18 Μαρτίου 2026

Η Προϊσταμένη Τμήματος

Κληρονόμου Ευφροσύνη